

Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja
UPRAVA ZA VETERINARSTVO

KLASIČNA SVINJSKA KUGA

Klasična svinjska kuga (KSK) je **naročito opasna virusna zarazna bolest domaćih i divljih svinja**. KSK uzrokuje značajne ekonomske štete za posjednike svinja, državu, mesnu industriju i druge u lancu proizvodnje svinja.

ČIMBENICI RIZIKA ZA POJAVU I ŠIRENJE KSK

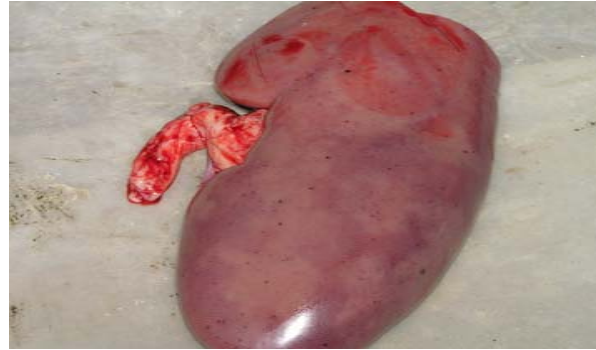
Domaće svinje:

- ♦ **hranidba napojem** (otpaci ili ostaci hrane iz restorana, industrijskih kuhinja, bolničkih kuhinja, klaonica,...);
- ♦ **nekontrolirani promet svinja i proizvoda od svinja** (uključujući nekontrolirano kretanje osoba i vozila unutar i između više gospodarstva) te kontakt sa svinjama sa susjednog gospodarstva;

- ♦ **kontakt s divljim svinjama** (izravan i neizravan).

Divlje svinje:

- ♦ **hranidba napojem** (ograđena lovišta)
- ♦ **ostaci mesa i proizvoda od mesa svinja** na izletištima, odmorištima, ilegalnim odlagalištima otpada.

KAKO SE BOLEST ŠIRI ?

Najčešći izvor infekcije su životinje u inkubaciji tj. kad još ne pokazuju znakove bolesti i one koje su kronično zaražene virusom KSK koje ne pokazuju vidljive kliničke znakove bolesti. Takve životinje svojim sekretima i ekskretima (mokraćom, fecesom, iscjetkom iz nosa i očiju, spermom) izlučuju virus u svoj okoliš.

Stavljanjem u promet zaraženih svinja KSK se širi i na veće udaljenosti, izravno preko zaraženih životinja ili neizravno kontaminiranim prijevoznim sredstvima. Isto tako i osobe koje su u kontaktu sa svinjama (naročito posjednici i trgovci) mogu na svojoj odjeći, obući, kosi, rukama i opremi prenositi virus KSK i tako širiti bolest.

OBVEZE POSJEDNIKA

Posjednici svinja dužni su radi sprječavanja unošenja i širenja virusa KSK na svojim gospodarstvima uspostaviti veterinarsko-zdravstveni red te aktivno sudjelovati u provedbi zakonom propisanih mjera, i to:

A. Za uzgoje do 10 svinja

- ♦ gospodarstvo mora biti ograđeno, a ulaz u objekte pod kontrolom;
- ♦ organizirati i provoditi dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju;
- ♦ prijavljivati uginuća svinja i osigurati propisno zbrinjavanje uginulih svinja, krutog gnoja, gnojevke i otpadnih voda;
- ♦ svi koji uoče ili imaju ikakva saznanja o pojavi bilo kakvih znakova bolesti, sumnji na bolest, ili neuobičajenom ponašanju svinja unutar ili izvan gospodarstva, obvezni su o tome izvijestiti veterinaru.

B. Za uzgoje od 11-100 svinja

uz mjere navedene pod A. i sljedeće:

- ♦ radnicima i posjetiteljima osigurati zaštitnu odjeću i obuću;
- ♦ na ulazima u objekte sa svinjama mora biti dezobarijera za ljude, a na ulazu na farme dezbarijera za vozila i ljude;
- ♦ za dezinfekciju primjenjivati odobrena sredstva u propisanim koncentracijama;
- ♦ za rad u objektu sa svinjama osigurati zaštitnu odjeću i obuću samo za tu namjenu, te je zabranjen izlazak sa gospodarstva u istoj.

C. Za uzgoje od 101 i više svinja

uz mjere navedene pod A. i B. i sljedeće:

- ♦ osigurati osobu koja održava dezbarijere i o tome vodi evidenciju;
- ♦ svi zaposlenici na farmi obvezni su pri ulasku na farmu dezinficirati ruke i obuću, a u objekte sa svinjama moraju ulaziti nakon pranja i promjene odjeće i obuće;
- ♦ osigurati garderobe za zaštitnu odjeću i obuću, odvojeno za «čisto» i «nečisto», i prostor za tuširanje;
- ♦ zabranjen je izlazak iz kruga farme u zaštitnoj odjeći i obući te njihovo iznošenje iz kruga farme;
- ♦ osigurati praonicu radne i zaštitne odjeće;
- ♦ zabranjeno je držanje drugih vrsta životinja u krugu farme;
- ♦ zabranjeno je unošenje i iznošenje sa farme pribora, alata ili opreme koja se koristi u objektima i za rad sa svinjama;
- ♦ zabranjeno je unošenje na farmu hrane za ljude od strane pojedinca, osobito svinjskog mesa i proizvoda podrijetlom od svinjskog mesa;
- ♦ zaposlenici farme ne smiju se baviti uzgojem svinja u svom domaćinstvu;
- ♦ zaposlenici farme ne smiju raditi u objektima za uzgoj svinja izvan onih na farmi;

♦ zaposlenici farme ne smiju sudjelovati u lovu na divlje svinje niti obavljati poslove oko živih ili mrtvih divljih svinja;

♦ zaposlenici koji su slučajno bili u kontaktu s bolesnim ili sumnjivim svinjama, njihovim dijelovima ili proizvodima, obavezni su o tome obavijestiti odgovornu osobu, prije ulaska u krug farme.

Zabranjeno je korištenje napoja u hranidbi svinja !

VAŽNA PREPORUKA POSJEDNICIMA SVINJA

Ne stavljati svinje u promet najmanje 21 dan nakon uvođenja novih svinja ili vraćanja svinja sa sajмова ili drugih mjesta, na gospodarstvo.

MJERE ZA SUZBIJANJE I ISKORJENJIVANJE KSK

U slučaju izbivanja KSK provode se stroge «**stamping out**» bez cijepjenja tj. usmrćivanje svih svinja na zaraženom gospodarstvu i svinja koje su bile u izravnom ili neizravnom kontaktu sa zaraženima; nešteto uklanjanje trupla svinja (na način da se uništi virus KSK i spriječi širenje zaraze); čišćenje i dezinfekcija. Za dezinfekciju se mogu koristiti natrijeva lužina (2%); formalin (1%), natrijev karbonat (4%), ionoformni ili neionoformni detergentsi, jaki jodofori (1%) u fosfornoj kiselini.

VAŽNO !!!

POSJEDNIK SVINJA MORA SVAKU SUMNJU NA KSK ODMAH PRIJAVITI VETERINARU, KAKO BI, U SLUČAJU POTVRDE KSK, OSTVARIO PRAVO NA NAKNADU ŠTETE OD DRŽAVE ZA UGINULE I USMRĆENE SVINJE !

POSJEDNIK SVINJA MORA BITI SVJESTAN DA U SLUČAJU IZBIJANJA KSK U NJEGOVOM DVORIŠTU, A AKO NADLEŽNI VETERINARSKI INSPEKTOR UTVRDI POTPUNO IGNORIRANJE PROVEDBE NAREĐENIH BIOSIGURNOSNIH MJERA ZA SPRJEČAVANJE POJAVE I ŠIRENJA KSK, MOŽE IZGUBITI PRAVO NA NAKNADU ŠTETE !

Za daljnje informacije molimo kontaktirajte svoga područnog veterinaru, veterinarskog inspektora ili Upravu za veterinarstvo Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja ([tel. 01-610-6207](tel:01-610-6207)).

Slike KSK:

MPRRR - Uprava za veterinarstvo